

Ajuntament de Palau-solità i Plegamans

Memòria d'activitats Divisió de Mobilitat-Educació Viària

Curs escolar 2017

Presentació

Enguany, el curs escolar 2016-2017 ha tingut una afectació directa sobre 2862 nois i joves escolaritzats a les escoles Josep Ma Folch i Torres, Can Cladellas, Escola Palau, Can Periquet, i escola Marinada, a l'IES Ramon Casas i Carbó i alumnes del PQPI.

Amb una programació consolidada, s'han ofert tot un seguit de propostes didàctiques, per treballar continguts actitudinals i conceptuals relacionats amb la mobilitat segura adreçats a les diferents etapes educatives que conformen els cicles d'infantil, primària i secundària .

Els monitors de la unitat han ofert **formació teòrica** concentrant les classes als mesos de febrer i març a 1.600 alumnes de tots els nivells, adaptant un any més el contingut de la matèria a les necessitats detectades.

356 alumnes de P5 i 1r han gaudit de les **funcions de teatre** dissenyades per professionals i dirigides específicament al món l'educació viària. Un total de 177 alumnes de 2n han participat durant els mesos de febrer, març i juny a les quatre sessions del **CRASH TEST de Jané**.

133 alumnes de 4rt van **visitar la comissaria** i finalment s'han realitzat un total de 17 sortides amb bicicleta en què 418 nois i noies de 5è i 6è s'han adherit al programa **"FEM BICING?"** consistent en accions formatives, teòriques i pràctiques amb bicicleta, encaminades a fomentar l'ús entre els nens i nenes com a mitjà de transport per accedir als centres escolars i correcta utilització en desplaçaments quotidians . L'esmentada pràctica ,dissenyada per la Unitat de Mobilitat i Educació Viària, promou la circulació pels carrers, carrils bici i ronda verda del nostre poble.

Un total de 178 alumnes de 4rt d'ESO de l' IES Ramon Casas i Carbó i alumnes de PFI, han participat durant aquest curs en cinc xerrades que monitors de **l'Institut Guttmann** han ofert dins d'un programa de sensibilització denominat GAME OVER .

Cal significar el Reconeixement de "La ERSCharter" -Carta Europea de Seguridad Vial- a la feina efectuada per la Unitat de Mobilitat i Educació Viària de la Policia Local de Palau-solità i Plegamans, publicant a la seva web la bona pràctica **Changing mobility through road-safety education (TRANSFORMANT LA MOBILITAT A TRAVÉS DE L'EDUCACIÓ VIÀRIA)** i la participació al premi a la **"Excelencia en Seguridad Vial 2017"** presentada per la sra. Violeta Bulc, Comissària de la Unió Europea per a la Mobilitat i Transport en què es assolir el 18è lloc d'entre les cent pràctiques presentades .

Miguel Ángel Jimber Cantero

Caporal Policia Local

Unitat de Mobilitat-Educació Viària

AJUNTAMENT DE PALAU-SOLITÀ I PLEGAMANS

1.-Recursos

- 1.1- Recursos Humans
- 1.2.- Recursos econòmics
- 1.3.- Recursos Materials

2.- Projectes assolits

- 2.1 ERSCharter -Carta Europea de Seguridad Vial- publica la *bona pràctica*

3.- Resum matrícula 2015-2016

- 3.1.- Calendari d'activitats

4.- Objectius Generals

- 4.1- Objectius específics

5.- Cicle Inicial

- 5.1.- P3-P4-P5

6.- Primària

- 6.1.- Primer
- 6.2.- Segon
- 6.3.- Tercer
- 6.4.- Quart
- 6.5.- Cinquè i Sisè

7.- Secundària

- 7.1.- Programa GAME OVER Institut GUTTMANN

8.- PQPI

9.- Funcions teatrals

10.- Merchandising

ANNEX *Good Practices* CHANGING MOBILITY THROUGH ROAD-SAFETY EDUCATION

1.- Recursos

1.1.- Recursos Humans

Els efectius adscrits a la Divisió de Mobilitat- Educació Viària:

Efectius adscrits										
Categoria	Superintendent	Intendent Major	Intendent	Inspector	Sots inspector	Sergent	Caporal	Agent	Total	
Núm. Homes							1	2	3	
Núm. Dones										
									Total	3

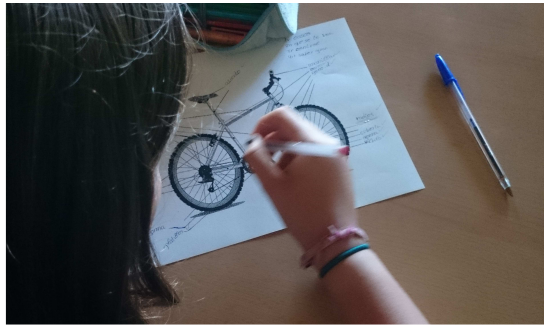
Emmarcada dins de les Unitats Territorials, la dependència orgànica de la Divisió recau directament en el Sotsinspector de la comissaria i de manera funcional sobre el Caporal de la unitat.

1.2.- Recursos econòmics

La dotació econòmica per a l'exercici 2017: 6.500 euros

1.3.- Recursos Materials

- Tres bicicletes logotipades amb els colors propis del Cos .
- Vestuari de ciclista consistent en pantaló curt, polo m/c logotipat i calçat especialitzat.
- Quaranta armilles per lliurar-les en dipòsit als alumnes que fan sortides en bicicleta.
- Material pedagògic lliurat pel Servei Català de Trànsit.
- Dispositius d'emmagatzament (pen drives)
- Cadireta SRI
- Jocs
- Fitxes
- Material en suport informàtic
- Material audiovisual

2.- Projectes assolits amb transcendència supramunicipal

2.1 La **ERSCharter -Carta Europea de Seguridad Vial-** publica a la seva web la bona pràctica **Changing mobility through road-safety** .

Reconeixement de “La ERSCharter” -Carta Europea de Seguridad Vial- a la feina efectuada per la Unitat de Mobilitat i Educació Viària de la Policia Local de Palau-solità i Plegamans publicant a la seva web la bona pràctica **Changing mobility through road-safety education (TRANSFORMANT LA MOBILITAT A TRAVÉS DE L'EDUCACIÓ VIÀRIA)**

Antecedents:

Per l'èxit en la seva implantació i pel grau de transferibilitat cap a d'altres municipis, la pràctica, que resumeix la feina que s'ha fet al nostre municipi en matèria d'Educació per a la Mobilitat Segura al llarg dels anys, va ser avaluada i incorporada al catàleg de la Xarxa MOBAL amb publicació a la web de la Diputació (diba.cat) amb el vist i plau dels tècnics de l'Oficina Tècnica de Mobilitat i Seguretat Viària de l'Àrea de Territori i Sostenibilitat de la Diputació.

Actuacions:

Al febrer de 2017 la *ERSCharter, CARTA EUROPEA DE SEGURIDAD VIAL*, va posar-se en contacte amb el Caporal responsable de la unitat als efectes de reprendre contacte com a membre adherit, convidant-lo a presentar-se com a candidat a l'elecció d'una bona pràctica mitjançant accions, estratègies, metodologies, enfocos i/o tècniques a la secció de GOOD PRACTICE implementada a la seva web.

Resultats:

Com a conseqüència i resultant de la pràctica presentada a finals del mes de març, *la Carta Europea de Seguridad Vial* va avaluar-la satisfactòriament procedint a finals del mes de maig al seu reconeixement i publicació a la web, restant a més a més seleccionada com a candidata a les bones practiques per al premi a la "Excelencia en Seguridad Vial 2017" presentada per la sra. Violeta Bulc, Comissària de la Unió Europea per a la Mobilitat i Transport.

La pràctica presentada pel Caporal sotasignant amb supervisió del Sotsinspector de la comissaria i intervenció dels tots els membres de la unitat, va quedar preseleccionada per a la final assolint a una notable divuitena la posició d'entre les 100 presentades d'arreu d'Europa que l'eleva com una les les millors accions preventives/educatives/formatives en materia d'Educació per a la Mobilitat Segura i Educació Viària d'arreu del conjunt dels països que conformen la Unió Europea.

Aquesta acció ha suposat un nou salt de qualitat important a la nostra feina i ens ha donat la possibilitat d'ensenyar el que s'està fent al poble i per al poble des de la Policia i l'Ajuntament de Palau en matèria de Mobilitat i Educació Viària arreu d'Europa.

Enllac:

Ruta per accedir a la pràctica en castellà i anglès així com a la fitxa de treball presentada al concurs.

Entrar a <http://www.erscharter.eu/en/content/good-practice-submission>

1. Opció, idioma español, posteriorment accedir a...
2. la secció "Seguridad vial en acción",...
3. escollir "good practice" i a la 5ª página està publicada; també filtrant per idioma es pot visionar a la 1ª página.

3.-RESUM MATRICULA CURS 2016-2017

Formació teòrica

- Can Cladellas / 442 alumnes
- Can Periquet/ 117 alumnes
- Folch i Torres/ 353 alumnes
- Escola Palau/ 459 alumnes
- Marinada/ 229 alumnes

Total:1600

GAME OVER Institut Guttmann

- IES Ramon Casas i C./ 148 alumnes
- PQPI/ 30 alumnes

Total: 178

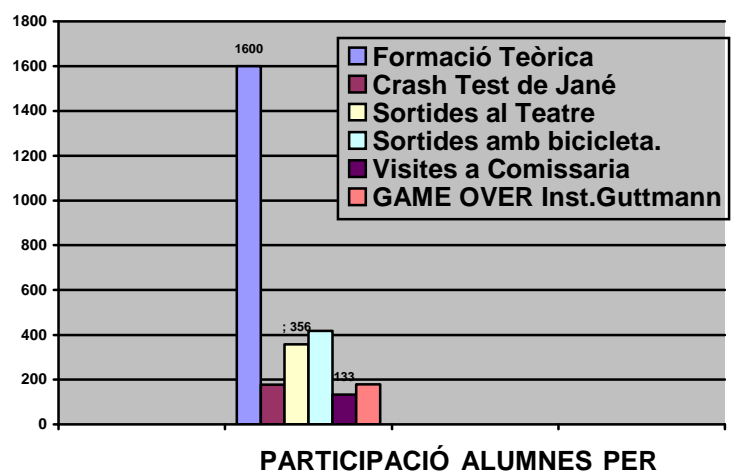
Sortides al Teatre

- Can Caldellas/ 98 alumnes

ACTIVATAT

- Can Periquet/ 0 alumnes
- Folch i Torres/ 102 alumnes
- Escola Palau/ 104 alumnes
- Marinada/ 52 alumnes

Total: 356

Crash Test de JANÉ

- Can Cladellas/49 alumnes
- Can Periquet/ 0 alumnes
- Folch i Torres/ 50 alumnes
- Escola Palau/ 52 alumnes
- Marinada/ 26 alumnes

Total: 177

Visites a Comissaria

- Can Cladellas/ 56 alumnes
- Can Periquet/ 25 alumnes
- Folch i Torres/ 27 alumnes
- Escola Palau/ 0 alumnes
- Marinada/ 25 alumnes

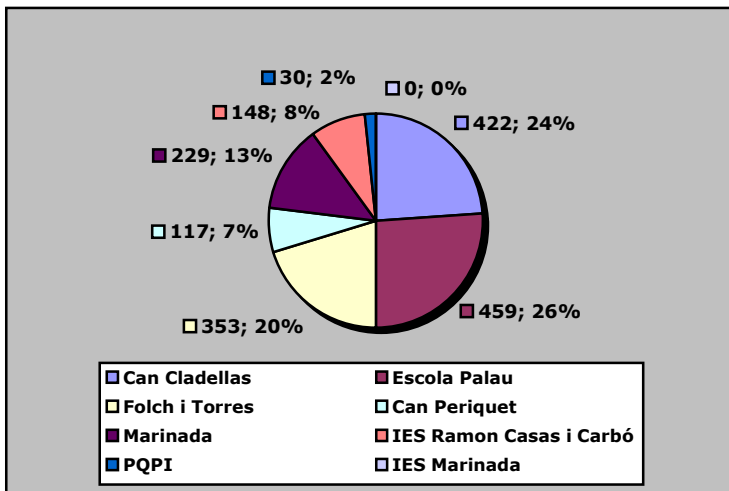
Total:133

Sortides en bicicleta

- Can Cladellas/ 88 alumnes
- Can Periquet/ 73 alumnes
- Folch i Torres/ 101 alumnes
- Escola Palau/ 106 alumnes
- Marinada/ 50 alumnes

Total:418

AFECTACIÓ TOTAL: 2862 alumnes

ALUMNES PER ESCOLA/CENTRE

3.1 Calendari d'activitats

FORMACIÓ TEÒRICA

DATES	CENTRE	CURS	ALUMNES
27 a 31 març (incl)	MARINADA	EI-Primària	229
13 a 17 i 21 a 24 març (incl)	CAN CLADELLAS	EI-Primària	422
1 a 3 i 6 a 10 març (incl)	FOLCH I TORRES	EI-Primària	353
14 a 17 i 20 a 24 febrer(incl)	ESCOLA PALAU	EI-Primària	459
6 a 8 febrer (incl)	CAN PERIQUET	EI-Primària	117

INSTITUT GUTTMANN

DATA	CENTRE	CURS	ALUMNES
02 maig	IES Ramon Casas i Carbó	4rt D-E ESO	54
09 maig	IES Ramon Casas i Carbó	4rt A ESO	32
16 maig	IES Ramon Casas i Carbó	4rt B ESO	32
23 maig	IES Ramon Casas i Carbó	4rt C ESO	32
20 febrer	PQPI	PQPI	30

CRASH TEST

DATA	ESCOLA	CURS	ALUMNES
3/02/2017	Can Cladellas	2n	50
10/02/2017	Escola Palau	2n	52
2-6-2017	Escola Marinada	2n	26
4-11-2016	Escola Can Periquet	2n	20
03/03/2017	Josep Maria Folch i Torres	2n	50

VISITES COMISSARIA

DATA	CENTRE	CURS	ALUMNES
20 i 24 gener	MARINADA	3r i 4rt	51
30 gener	CAN CLADELLAS	4rt A-B	56
23 gener	FOLCH I TORRES	4rt	27
16 gener	CAN PERIQUET	3r	26

SORTIDES EN BICICLETA (5è i 6è)

DATA	CENTRE	CURS	ALUMNES
30 maig	MARINADA	5è i 6è	25+25
22 i 24 maig	CAN CLADELLAS	5è i 6è	43+45
25 i 26 maig	FOLCH I TORRES	5è i 6è	49+52
03 i 04 maig	ESCOLA PALAU	5è i 6è	52+54
29 i 31 maig	CAN PERIQUET	5è i 6è	25+48

Obra de teatre TRASPATRÀS (RUSKUS PATRUSKUS)**Dia : 28 març 2017****Lloc :** Teatre de la Vila**Hora:** 10:00h a 11:15h aprox.**Destinació:** Alumnes de P5 i 1r de totes les escoles de Palau TOTAL: 303 alumnes**Funció de teatre Passem-ho bé (SELVIN)****Dia : 20 febrer 2017****Lloc :** Teatre de la Vila**Hora:** 10:00h a 11:15h aprox.**Destinació:** Alumnes de P5 de totes les escoles de Palau TOTAL: 178 alumnes

4.- Objectius Generals

Incrementar la pròpia seguretat i aconseguir que la ciutadania, sobre tot la més jove, estigui cada cop més conscienciada i informada, sigui més reflexiva, dialogant, responsable i per tant, més segura, és l'objectiu general transmetent l'alumnat la importància de valorar els comportaments responsables, la convivència, la solidaritat, el respecte i el civisme

4.1- Objectius específics

L'Educació viària sumada a la intervenció familiar, han de conformar dues estructures claus per:

- **INTRODUIR** els nois/es en el context de la seguretat viària.
- **INCREMENTAR** l'interès per aspectes de mobilitat segura i sostenible.
- **OFERIR** informació útil i actual per incrementar la seguretat viària.
- **MILLORAR** el procés de presa de decisions en tasques relacionades amb l'ús de carrers i carreteres.
- **AJUDAR** a iniciar un procés de canvi d'actituds, sense caure en la influència dels factors externs, grupals o contextuals .

5.- Cicle Inicial

5.1.1. P3-P4-P5

Els més petits han pres contacte per primera vegada amb la figura del Policia Local.

La introducció de nou vocabulari (vianant, pas de vianants...) experimentar amb la "cadireta" i gaudir del compte "d'en Sergi i la Martina" han estat els seus primers passos en el món de l'Educació Viària. La presència als cursos de P4 i P5 té clarament un indicatiu comú i és refermar la figura del policia local com a amic i referent dins del món del trànsit.

Alumnes de P5 treballant la mobilitat segura amb la catifa del Servei Català de Trànsit

L'agent Casanova amb alumnes de P3 Marinada

El Caporal Jimber amb alumnes de P5 Can Cladellas

S'han dissenyat classes amb plena participació dels alumnes incorporant la catifa del Servei Català de Trànsit de 3mtx3mt amb dibuixos d'elements bàsics d'un poble(carrers, arbres, edificis, parcs, papereres, cotxes...) i deu imatges que simbolitzen els personatges i les accions concretes (correctes/incorrectes).

Igualment s'han fet simulacions amb cadireta SRI , reconeixement d'alguns dels elements que conformen el món del trànsit, lectura dels contes de "la Martina i en Sergi" i "Bubu l'extraterrestre".

6.- Primària

6.1.- Primer

Sovint un descuit dels adults o dels propis menors pot fer que el noi/a es pugui veure perdut en un espai desconegut i és aquí quan han de saber reaccionar de manera ràpida i eficaç.

Mitjançant un lloc elaborat pel grup de monitors "NOI PERDUT" s'han escenificat diferents situacions (en carrer amb aglomeració de gent- centre comercial...) en què els alumnes han participat activament i han pres les seves pròpies decisions. S'ha fet una discussió de grup valorant l'encert o no de les decisions preses pels seus companys. Finalment el formador ha orientat els alumnes envers una actuació/decisió correcta .

Una segona part de la classe ha anat dirigida, mitjançant el "JOC DEL 112" a la importància d'aquest número de telèfon, les seves característiques, la seva funcionalitat i eficàcia.

Davant les situacions extremes proposades pels formadors els alumnes han reaccionat de manera equívoca en desconèixer els números de telèfons de Policia Local, Mossos d'Esquadra, bombers, ambulàncies ,metges.

No han sabut gestionar correctament la sol·licitud del servei d'urgència/emergència davant un incendi a casa seva, un possible robatori al domicili, un accident domèstic, etc... en reconèixer que són molts números a memoritzar i no tenen capacitat per retenir-los.

Els formadors els faciliten, com a resultat del joc, el número 112 . (vídeo) Per finalitzar la sessió, una tercera part ha anat dirigida al reconeixement, mitjançant un power point d'imatges, de l'entorn de la seva escola, de les zones segures i insegures,

accions correctes i incorrectes de vianants i vehicles, fent una reflexió grupal de la importància del compliment les normes viàries per a la contribució a un poble més segur.

6.2.- Segon

Continuant amb la programació que per als 2ns s'ha elaborat anys enrere, s'ha treballat la importància dels sistemes de retenció infantil (SRI) i la seva correcta utilització.

Les visites a l'aula de proves de l'empresa **Jané, CRASH TEST** ha estat una de les activitats més demandades des que es van començar a oferir i aquest any, la Policia Local ha concretat cinc visites cobrint la demanda de totes les escoles del poble

2n primària Escola Marinada

Àula Jané

.El formador ha fet entendre als alumnes la importància de fer servir la cadireta i l'alçador per als nens/es que no superin l'1,35 mt d'alçada i els perills que poden comportar el no fer-los servir o no utilitzar-los adequadament. A l'àula s'ha treballat la percepció del perill que té cada alumne davant diferents situacions il·lustrades en un petit llibre editat pel Servei Català de Trànsit i que ha servit de guia. Els alumnes han interactuat constantment i s'ha creat un clima de debat en haver d'escollir la vinyeta que a criteri de cadascú representava la situació amb més perill. Mitjançant aquest joc els nois i noies de la classe han comprovat que la percepció del perill no és igual per a tots

Instal·lacions Crash Test

6.3.- Tercer

Els 3rs han treballat l'Educació Viària fent servir una metodologia diferent a l'igual que passades edicions, entenent que va ser un recurs que va tenir molt bona acceptació per part del alumnes i del professorat .

Amb la finalitat de treballar l'errònia o insuficient percepció del risc a l'hora d'escollir tineraris segurs, l'equip de monitors els ha proposat un joc que finalment ens demostra que **“EL CAMÍ MÉS RÀPID NO SEMPRE ÉS EL MÉS SEGUR”**.

Escola Can Periquet

.4.- Quart

S'han dedicat dues sessions pels 4rts.

La primera sessió ha estat fora de les escoles i ha consistit en una visita guiada a la seu de la comissaria de la Policia Local . Dins d'aquesta visita els alumnes , acompanyats pels seus professors han estat guiats pels monitors d'educació viària que els han rebut a la sala polivalent i els han explicat les característiques i funcions d'un servei públic com ara la policia Local; i posteriorment han recorregut les instal.lacions amb possibilitat d'accedir als indicatius policials i veure de prop una exposició de material i eines pròpies del Cos policial.

Visita a Comissaria

La segona hora ha estat dedicada a treballar el concepte de la **INFLUENCIABILITAT**.

Els alumnes de 4rt han treballat l'Educació Viària a l'igual que els alumnes de 3r d'una manera diferent a la resta de nivells i entenem que ha estat un recurs idoni tant en contingut com en les formes.

Mitjançant el “**JOC DE LES FORMES I COLORS**” els alumnes han pogut experimentar com la influenciabilitat , de vegades positiva i de vegades negativa, anul·la les pròpies decisions donant un resultat diferent al previst.

S'intenta, mitjançant diferents situacions, esbrinar si els alumnes es deixen influenciar per un col·lectiu concret (professor/a, líder de la classe, un bon amic/ga, el propi formador d'educació

viària) davant una situació concreta o per contra prenen les seves decisions conseqüents amb l'opció triada.

Finalment mitjançant una conversa de grup s'analitzen els resultats obtinguts així com el fenomen de la influenciabilitat al món del trànsit en els seus tres estadis: vianant (no fer servir passos de vianants), passatgers (el fet de no utilitzar els sistemes de retenció), conductors(no utilitzar el casc).

6.5.- Cinquè i sisè

Els alumnes de 5è i 6è s'han adherit a una programació específicament creada per a ells i què amb el títol **FEM BICING?** vol fomentar l'ús de la bicicleta com a mitjà de transport per accedir als seus centres escolars i desplaçaments quotidians.

Alumnes de 6è de l'escola Palau rebent formació teòrica abans de sortir a circular amb bicicleta

Posteriorment posen en pràctica tot el que han après a classe

Aquesta programació presentada a modus de pràctica, es consolida amb la seva normalització i implementació definitiva al curs 2015-2016

FEM BICING?

RESUM

Realització d'accions formatives, teòriques i pràctiques amb bicicleta, encaminades a fomentar l'ús entre els nens i nenes (de 5è i 6è) com a mitjà de transport per accedir als centres escolars i correcta utilització en desplaçaments quotidians

DESCRIPCIÓ DE LA PRÀCTICA

Context i motivacions per impulsar el projecte i situació prèvia a la iniciativa

El municipi té una extensió de 15,06km² i es troba a una altitud de 140 metres sobre el nivell del mar. Geològicament resta situat entre la serralada litoral i prelitoral, a la denominada depressió del Vallès-Penedès, configurant un territori bàsicament pla a la seva part central amb petites serres com ara Can Riera i Can Falguera als extrems del territori la qual cosa el fa ideal per a la circulació en bicicleta i és per això, que l'any 2008, des de l'Àrea d'educació per la Mobilitat Segura de l'ajuntament, s'impulsaren mesures i bones pràctiques dirigides a difondre i consolidar hàbits més sostenibles i segurs com ara l'ús de la bicicleta en desplaçaments per l'interior del municipi Palauenc.

Objectius de la pràctica

General

Al carrer:

Que els participants assumeixin el ROL de CONDUCTORS i es trobin en situació real davant la circulació.

A l'àula:

Coneixement de l'ordre de prevalença i significat dels senyals de trànsit que els afecten. Preparació de la bicicleta per a la realització d'una sortida segura. Conscienciar de la importància dels elements de seguretat *CASC/ARMILLES REFLECTANTS*.

Específic

Implicar la comunitat educativa, escola, família, alumnes, en la cultura de la mobilitat sostenible mitjançant l'ús de la bicicleta.

Població objectiu i abast territorial (districte, barri, etc.)

Recorregut: Tot el municipi (Itinerari únic)

Temps estimat: 1 hora aprox.

- Crer Folch i Torres.....Inicia Folch i Torres
- Avda.Diagonal.....Inicia Marinada
- Rbla. Del Sol sentit Av. Catalunya.....Inicia Escola Palau
- Entrada via verda parc zona de l'Alzina amb sortida a,
- Rbla. Del Molí ..... PUNT DE CONTROL
- PI Alzina
- Ntra. Sra. Verge de Montserrat
- Pça Sant Genis
- c/Anselm Clavé
- Pça. De la Vila .....PUNT DE CONTROL
- Crer Barcelona,
- Crer Dr. Navarro
- CrerDom Bosco
- Rbla. Mestre Pere Pou,
- Rbla. Isaac Peral
- Crer Ebre fins rotonda amb Miquel Martí i Pol
- Per carril bici es creua Crer Maria Aurèlia Capmany
- Via verda sentit Parc Hostal del Fum, ...PUNT DE CONTROL
- Canvi sentit (rotonda cementera) i tornada per via verda fins,
- Creuar Crer Pompeu Fabra.....Inicia C. Cladellas
- via verda (Per C Cortès)
- Crer Arquitecte Sert
- Crer Folch i Torres

(En color vermell s'indiquen els carrers en què inicien la pràctica cadascuna de les escoles, coincidint amb la ubicació dins del territori i donat que és un itinerari circular el punt de sortida coincideix amb el d'arribada)

IMPLEMENTACIÓ

Fases i principals línies d'actuació

A l'hora de fer la pràctica, va ser imprescindible la col·laboració de la família que va haver d'implicar-se als efectes de proporcionar un casc de protecció homologat als seus fills/es, petició que es va fer mitjançant la difusió de l'articulat de la LSV que regula l'obligació de l'ús del casc a menors de 16 anys dins del municipi, i en conseqüència fent-los partícips a la pràctica, en fase prèvia, a la posta en marxa de l'activitat.

Significar que com a mesures de protecció personal, s'incorporaren 40 armilles reflectants logotipades que van ser lliurades en préstec als participants a cada sortida de circulació, fent-los prendre consciència de la importància de ser vistos per la resta d'usuaris de la via, advertint-los de la nostra presència en el mateix escenari.

A l'hora de crear l'activitat es va fer una detecció de necessitats passant un test previ per valorar el coneixement inicial dels alumnes i posteriorment amb els resultats es van definir les línies de treball, metodologia i el contingut necessari.

Es van aprofitar els recursos dels quals disposa la localitat com ara CARRIL BICI, ZONA 30 i VIA VERDA a l'hora de dissenyar l'àmbit de circulació de la pràctica.

Finalment es van iniciar contactes amb diferents Departaments municipals com ara Educació i Via pública fent de la pràctica un projecte transversal, un projecte educatiu que compta amb el compromís actiu de la comunitat educativa, un projecte comunitari i participatiu dirigit a un col·lectiu específic però ampli de nois/es d'entre 11 i 12 anys escolaritzats a Palau.

A l'hora de fer la pràctica es van destinar 1 hora a l'aula en què, de la mà dels monitors, els nois/es van rebre informació relativa a la normativa que en matèria de trànsit afecta directament a la bicicleta i els seus conductors, carril bici i zona 30, maniobres de gir i aturades, senyals dels Agents de l'autoritat, piràmide de senyals, revisió i conservació de la bicicleta.

La segona part de la pràctica va tenir lloc al carrer, una hora de circulació per la xarxa viària del poble alternant carril bici amb zones 30, via verda i vies convencionals on els alumnes acompanyats del tutor/a, els tres monitors i tres efectius de l'Agrupació de voluntaris de Protecció Civil de la localitat van assumir el rol de conductor, formant part de l'entorn viari i experimentant en primera persona els perills que poden derivar-se d'una negligència o un petit descuit.

Itineraris

Aquestes sortides tenen com a objectiu potenciar l'hàbit saludable de la circulació en bicicleta pels carrers de la localitat, el coneixement de l'entorn viari i evidentment la posta en pràctica de les sessions teòriques que han rebut en accions formatives prèvies a les sortides.

S'ha ideat un recorregut segur per via urbana, carril bici, zona 30 i via verda que passa per les instal·lacions dels centres escolars implicats i altres equipaments del municipi: Ajuntament, jutjats, Prefectura de Policia Local, centre d'atenció primària, etc.

L'itinerari té diverses parades - Punts de Control- per descansar i donar indicacions als nois/ies sobre la forma segura de circular i explicació sobre els recursos que en matèria de senyalització es van trobant al llarg de la sortida.

PRINCIPALS CONCLUSIONS

a) Respecte dels participants

- S'ha introduït els nois/es en el context de la seguretat viària d'una manera divertida, didàctica, pràctica i real.
- S'ha incrementat l'interès per aspectes de mobilitat segura i sostenible.
- S'ha ofert informació útil i actual per incrementar la seguretat viària.
- S'ha millorat el procés de presa de decisions en tasques relacionades amb l'ús de carrers i carreteres.
- S'ha ajudat a iniciar un procés de canvi d'actituds, sense caure en la influència dels factors externs, grupals o contextuals .(s'han treballat temes d'influencialitat)

b) Respecte del curs d'educació viària i de la pràctica emmarcada dins la programació

- ESPECÍFICA: s'han realitzat un total de 16 sortides amb bicicleta en què 404 nois i noies de 5è i 6è han viscut l'experiència real de circular amb el seu primer vehicle assumint el rol de conductor en un escenari real compartit amb la resta d'usuaris de les vies.

8.- PQPI

Alumnes de PQPI van rebre la visita dels monitors de Mobilitat i Educació Viària a l'auditori de la Masia de Can Cortès, proposant-los un taller-debat relacionat amb temes com ara la influenciabilitat, l'alcohol, les drogues i la conducció . L'interès i participació del joves va ser clau per, posteriorment poder incloure'ls com a participants a una de les sessions que l'Institut Guttmann va oferir a diferents col.lectius d'estudiants de la nostra localitat.

Sessió amb alumnes de PFI a Can Cortès

La sessió a l'aula va tenir una durada de dues hores i va ser reforçada posteriorment, amb la sessió que l'Institut Guttmann va oferir-los a la Masia de Can Cortès dins del programa GAME OVER .

9.- Funcions teatrals

Obra teatre PASSEM-HO BÉ

Activitat: Funció de teatre a càrrec **Passem-ho bé (SELVIN)**

Dia : 20 febrer 2017

Lloc : Teatre de la Vila

Hora: 10:00h a 11:15h aprox.

Destinació: Alumnes de P5 de totes les escoles de Palau TOTAL: 178 alumnes

Obra teatre TRASPATRÀS I

Activitat: Funció de teatre a càrrec d'en "Ruskus Petruskus" TRASPATRÀS I

Dia : 28 març 2017

Lloc : Teatre de la Vila

Hora: 10:00h a 11:15h aprox.

Destinació: Alumnes de 1r de totes les escoles de Palau TOTAL: 125 alumnes
(L'escola Palau no assisteix en tenir concertada una excursió)

10.- Merchandising

636 unitats del set 13 peces núm. ref. 3641 PIXI

475 unitats del bidó 550ml *núm. ref 9342 SPORTS tapa blava*

600 unitats bolígraf escriptura 4 colors ref. 9421 MULTI amb corda

Logotip inserit:

28 anys
d'Educació Viària
1989-2017

ANNEX

BONA PRÀCTICA

Changing mobility through road-safety education

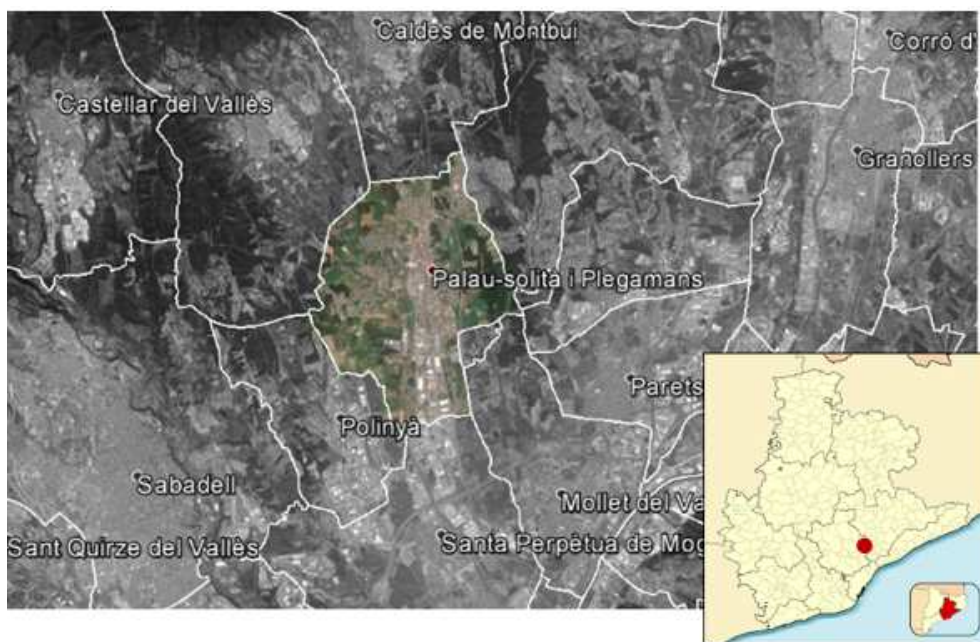

Good Practices

Changing mobility through road-safety education

Starting point:

Palau-solità i Plegamans is a town located in a catalan region called “el Vallès Occidental”. Moreover, it is placed in the axis that makes up “La Riera de Caldes”. Palau borders “Caldes de Montbui” on the north and adjoins “Santa Perpètua de Mogoda” on the south, “Granollers” on the East and “Polinyà” and “Sabadell” on the West. The town is 15 square Kilometres and around 14.457 people live there.

Since 1989, there is a Road-Safety Unit in Palau’s Local Policie Department that works intensely in the formation of Mobility and Road-Safety education of children and teenagers of the town. The activities that are carried out are aimed at a wide range of educational stages that span across Pre-primary education (P3, P4 and P5), Primary Education (1º, 2º, 3º, 4º, 5º and 6º), Compulsory Secondary-school Education (highschool) and Teenegers who are attached to the Plan of Transition From School to Work, in Spanish called PTT (Jóvenes adscritos al Plan de Transición al Trabajo)

Nowadays, this unit of Mobility and Road-Safety Education includes three officers.

Why is important to work in the mobility and the road-safety education?

- **Improve road-safety** not only in children and teenagers but also in road users
- An increase of **children’s autonomy** who can begin going alone to school, especially the ones from the final stages of primary education (5º y 6º)
- Adquisition of mobility **healthy habits**, an important aspect that takes into account the health problems

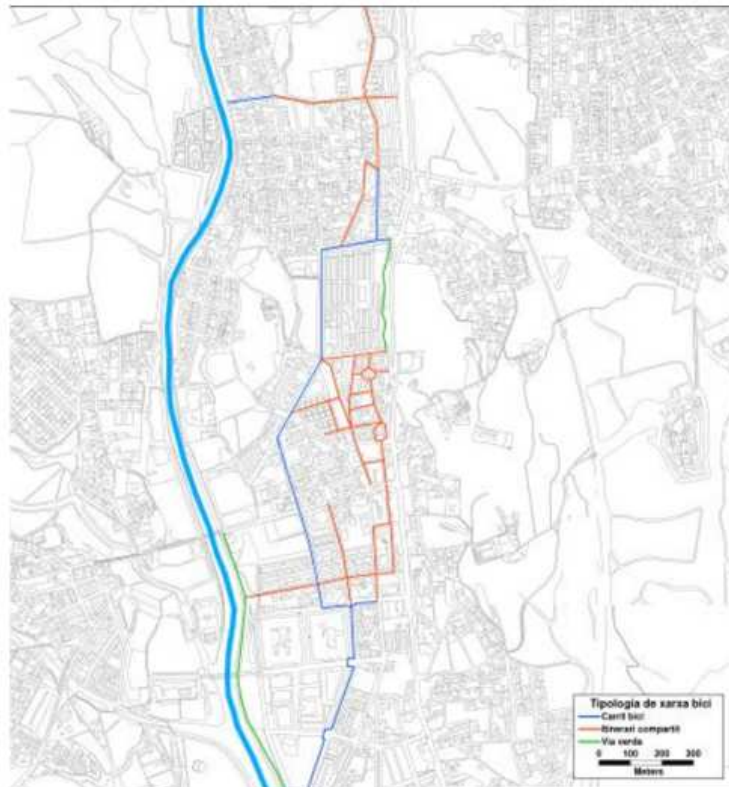

which affect children and teenagers: overweight and obesity.

- **Social awareness** for the necessity of implementing a sustainable mobility model which promote a city model **more favourable** in walking, cycling and public transport.

According to mobility, the main actions that the township has done are the following ones:

- **Mobility study**, carried out in 2015 with the collaboration of Barcelona's Provincial Council.
- **Study of Educational Pathways**, carried out in 2009 with the collaboration of Barcelona's Provincial Council.
- **Local Road-Safety Plan**, done in 2013 with the collaboration of Catalan Traffic Service.
- **During the last years, the town has taken measures to boost cycling, and nowadays it has 3 kilometres of cycle traks, as well as "la Ronda Verde de la Riera de Caldes" (a playful route which runs parallel to the stream) and also several streets with calmed traffic.**

Map of cycle routes in Palau-solità i Plegamans

Performance's characteristics:

Throughout 27 years of working in the town, in terms of Road-Safety Education, a comprehensive and transversal strategy has been consolidated in road-safety education and mobility terms.

The key points of this strategy are based on the following aspects:

- **Reinforcement of a road-safety team.** To carry through this project, the consolidation of a human team which works constantly is essential. Palau-solità i Plegamans's Council has done a clear commitment in favour of the Road-safety education with the creation of a stable division in the police force made up by a Foreman and two Police Officers attached to the Uniy of Mobility and Road-Safety Education.
- **Proceedings aimed at all ages, levels and educational cycles.** Giving continuity to the established program, we offer a number of didactic proposals to work attitudinal and behavioural contents related to mobility. These proposals focus on the different stages of education which are carried out by Pre-Primary Education, Primary Education and Compulsory Secondary-School Education children where specific objectives are set and serve the purpose of detecting the needs and the reality that the scholars have to face in our town. This preventive action wants students to know the personal risk factors and their consequences; to perceive the danger that they entail and finally, to help them make the right decision to prevent such risks. Knowledge, Recognition and the purpose of changing behaviour are combined in our method.
- **Permanent connection with the educational establishments.** Schools are the main allies to road-safety education projects. In that sense, the constant work with the educational entities has allowed the creation of a dynamic partnership which facilitate in a great manner the duty of road-safety education. Moreover, the fact that the town has developed the program called "CAMINOS ESCOLARES" (School Routes) in 2009, has contributed to the implication of schools in terms of mobility and road-safety education.
- **A cross-cutting approach.** Road-Safety Education has not only been raised as an activity related to road traffic-crash prevention, but it has also incorporated aspects of sustainable mobility such as the benefits of moving into a sustainable and healthy way. Furthermore, it has promoted the use of less polluting means of transports such as the bicycle.

If Road-Safety Education is considered as a **cross-cutting project** where different departments of the Public Administration take part in and it has a compromise towards the educational community, we will be able to understand that it is a **participatory community** and **social** programme aimed to children from 3 to 12 years old and adolescents from 15 to 16 years old which in Palau-solità I Plegamans has an optimum state of health if we take into account the real result of the objectives pursued:

-According to the official data of the last report of accident rates obtained during 2015 and presented in March, 2016 by the Deputy Inspector of the Local Police in the Municipal Security Council, from de 100% of the accidents that took place in the town, the bicycle has not been involved in none of them. In relation to the presence of pedestrians- accidents- the affectation has been 0,0%

All these approaches are translated in a Road-Safety Education annual programme of that take into

account the following activities:

Theoretical training. Theoretical training sessions headed by Road-Safety Education supervisors that in the school year 2015-2016 concerned a total of 1622 students at all educational levels. In these sessions contents were adapted taking into account student's age. Consequently, the activities organised for the younger (pre-primary and primary) were more playful than the ones organised for the older (secondary), which followed the target of raising awareness among students

Pictures of the Supervisors in the Theoretical training

Theatre Performances. Road-Safety Education activities suited to the Pre-Primary groups (P5) and Primary Group (1) during the school year 2015-2016. It had an attendance of 349 students.

Theatre plays that involve Road-Security concepts.

CRASH TEST *mady* **by “Jané”**. Consensual decisions with “Jané’s” enterprise which allow the student’s awareness regarding the security belt and other passive security elements such as buggies and elevators.

The activity consisted on attending the “Crash Test Research Center’s” amenities where the students could learn how engineers incorporate passive security elements in vehicles and the importance of using the security belt while driving. Attendance: 170 students from Primary School (2º of primary).

Visit Jane’s Crash Test

Visit to the police station. 168 students from primary (4º of primary) have attended this activity.

Visits at the town’s police station

Bicycle and city tours. This outings wanted to enhance the healthy cycling habits throughtout the local streets, the knowlegdge of the road environment and by all means, the implementation of theoretical training that students have received in the days prior to the departure.

It is one of the major activities in Palau-solità i Plegamans’s road-safety education and it is a response to the need to teach and train the large number of children that use the bicycle daily as the first vehicle to move across the town. They also leverage the facilities made by the town hall which has established the creation of bicycles lanes and green zones.

Two teaching hours in the class were meant for the explanation of the traffic regulations which mainly affects the bicycle and its riders; the bicycle lane, turning manoeuvres and stops, signals made by the local officers, the learning of the signal's pyramid and the overhaul and preservation of the bicycle as a vehicle.

The second part of the activity took place at the street. It consisted on the circulation throughout the town's road network that included bicycle lanes and zones 30, green areas and conventional roads where the students accompanied by their academic tutor, three instructors and three members of the town's civil protection assumed the driver thematic role remaining part of the road environment and experiencing first-hand the dangers that may emanate from a negligence or a single blip.

As a result, 15 outings have been done with an attendance of 357 students of Primary School (5º and 6º of primary.)

Bicycle outings to work with the student's road-safety education

Guttmann's Institute and Game Over programme. A total of 170 students from 4th of ESO (Secondary Education) have attended five talks/ discussions of the "Game Over, No te la Juegues"'s programme that is run by 5 instructors from the Guttmann's Institute in cooperation with "Servei Català de Trànsit" (Catalan Traffic Service) and framed within the programme that the local police offers in terms of Road-Safety Education.

Training activity Guttmann Institute

The 5 setting up sessions (one at PPT, the other at IES Marinada and three at IES Ramón Casas I Carbó) have involved a talk/discussion with audiovisual content and have been hosted and coordinated by a youthful affected by a cord injury.

Training security workshop with motorbike "TRAIN for your security". Students from (A levels) high school "Ramon Casas i Carbó" took part in the theoretical and practical sessions with motorbike organized by The Catalan traffic service on the HONDA's driving school's premises.

Contents:

- The importance of using a bicycle helmet
- The importance of identifying risk factors
- Motorbike's simulator
- Practices with the simulators
- First aids in case of accident
- Basic notions: knowing our vehicle
- Passive safety features
- Driving techniques

Training activity regarding moped driving

- **Classic cars' traffic park.** A total of 203 students of 1º of primary in all the schools of the town have attended the classic cars' traffic park.

Classic car's activity on the Traffic Park

- **Palau-solità i Plegamans Disabled People's Association- ADISPAP.** In this activity, road-safety advices are taught in order to optimise the student's autonomy and their responsibilities while driving throughout the streets, as well as perception of risk and appropriate/inappropriate behaviors.

Training activity in ADISPAP Association

The Road-Safety Education activities have been given to 2934 children and adolescents of the town. By all means, the activities have been done by the coordination with the Educational Centres. Moreover, the Road-Safety education and mobility has had a cross-wide working treatment in the centers. A total of 7 activities have been done in Palau's Education Centres.

Obtained Results:

The main objective of the Road-Safety education' activities is the **improvement of the degree of autonomy and security** of the students and the set of road users. In that sense, the analysis of the results of the road-safety show good results. However, this improvement has to do not only to the Road-Safety Education' training lessons but it works as an important method to raise awareness to students.

In terms of fatal accidents for 1000 citizens, Palau-solità i Plegamas is below the catalan average of the urban area (0.8 in the town whereas in Catalonia the average is 2,1)- Data collected by the Local Plan of Road-Safety Security.

The qualitative results of the experience are also very important and are summarized below:

Implication of the educational centres in the road-safety and mobility activities. Coninuity over time, more than 25 years in the implementation of activities involving the Road-Safety education in schools, has contributed to stablish a relation of confidence and colaboration with the instructors of the Local Police and educational centres. In that sense, they work together to organize a calendar to teach the subject matter in the academic year. As a consequence, it is important to emphasise the roll of the educators in the proposed activities.

Relationship to the pupil. The presence of instructors contribute to formation of students in terms of Road-Safety Education during the scholar period, showing the town's Local Police as an educational guide in this discipline. Moreover, these activities promote friendship relations among students.

Creating a global consciousness in the town regarding sustainable movility. The global awareness has contributed to the creation of measures regarding walking and cycling such as the "zone 30", cycle paths, and the creation of pedestrians zones where vehicles cannot drive.

Contiousness to the families. Although families do not contribute directly to the Road-Safety Education activities, they took part in an active way by helping their children and preparing the activities at home. For instance, main of these activities involve the adquisition of helmets and the revision of the bicycle. Hence, the families have also been aware of the importance of promoting sustainable movility among children and teenagers.

Increase of cycling in the school centres. Although we do not have quantifiable data about this fact; we have noticed that, in many centres where bicycle outings have been done, there is an encrease of students that attend lessons by using this transport.

*Thanks to initiatives such as the one made by Palau-solità i Plegamas, we contribute to **the promotion of sustainable mobility by cycling** and we also enhance town's cycle paths.*

Contact:

Joan GRACIA, Deputy Inspector General of the Local Police of Palau-Solità i Plegamans

Miguel Ángel JIMBER, Corporal of the Local Police of Palau-Solità i Plegamans

Tef.938 649 696

mobilitatev@palauplegamans.cat

28 anys d'Educació Viària 1989-2017

Ajuntament de
Palau-solità i Plegamans

